

ל' ניסן ה'תש"פ 24.4.20

מגזין מס' 573

ערב שבת פרשת תזריע-מצורע/ראש חודש אייר

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

הח"מ כסניא

ההווה כנחמה ומקור לישועה

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב כלב

בכל רגע נתון מתחולל בתוכי מאבק על משמעות חיי - קרב איתנים המתחולל בפנימיותי על הזדהותי. וכמאמר הבעש"ט שמקומו של האדם הוא היכן שדעתו נמצאת. השאלה היא היכן ובמה ממוקדת דעתי: האם ברשמי העבר? או שמא בחששות מן העתיד? או פשוט במה שמונח לפני ממש - כאן ועכשיו?

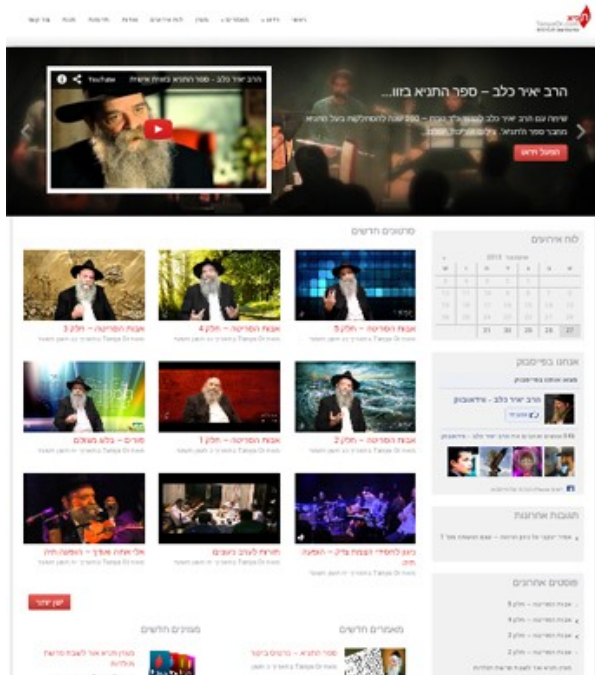
בלשון חז"ל נקרא ההווה 'זמן בינוני' (זמן עבר, זמן בינוני, זמן עתיד). וכך גם נקרא גיבור ספר ה'תניא' בשם 'בינוני' בשל היותו 'עובד אלוקים', עובד לשון הווה, שפירושו שהוא באמצע העבודה והמלחמה... הבינוני של ספר התניא אינו מרבה לחטט בעברו ובמילא אינו מלקה את עצמו על מעשים שעשה, שהרי אינו רוצה בשום אופן להיות 'רשע'. כי הרשע הוא זה ש'הורג' את ההווה להיותו 'חי' בעבר או בעתיד, ובכך גם מנציחם. לעומתו, הבינוני נלחם להסיח דעתו ממועקות העבר או מחששות העתיד שמא לא יצליח... ואולי יקרה כך כך... ומה יהיה... משימתו של הבינוני היא שלא לפספס את ההזדמנות העכשווית שמתחת לאפינו בכל רגע מחדש.

אכן, אף שבעברו של כל אדם ישנם אולי מעשים לא רצויים שעשה, וגם מקנן בלבו החשש הטבעי מפני הלא נודע הצפון בעתידו... מכל מקום, זוהי שליחות חיינו של הבינוני (היא מדת כל האדם ואחריה ימשוך כל ימיו): למסור נפשו על העבודה לשרת את האמת - להיות 'נקי רק לעכשיו' - כי כל רגע נתון הוא חידוש גמור, שלא היה ושלא יהיה עוד פעם לעולם.

לוח שיסורים

שימו לב: בימי חמישי בשעה 20:30 מתקיים שיעור דיגיטלי בשידור חי בו יהיה ניתן לצפות דרך קישורים באתר, ביוטיוב ובפייסבוק.

WWW.TANYAOR.COM

התחדשנו!

בוטאו לבקר
באתר המשודרג

www.tanyaor.com

ימים ואירועים מיוחדים בחולל אייר

להלן הימים המיוחדים שבחודש אייר, אודות חלקם נרחיב את הדיבור לכשיהיו סמוכים יותר:

בשנת תקצ"ד.

י"ד אייר - פסח שני - יום ארבעה עשר באייר נקרא 'פסח שני', לפי שבזמן שבית המקדש היה קיים, הקריבו ביום זה האנשים שנמנע מהם להקריב את קרבן הפסח במועדו עם הציבור כולו (בי"ד בניסן), אם משום שהיו טמאים או בשל היותם בדרך רחוקה. על כך כתוב בתורה: "דבר אל בני ישראל לאמור, איש איש כי יהיה טמא לנפש או בדרך רחוקה, לכם או לדורותיכם, ועשה פסח לה'. בחודש השני בארבעה עשר יום בין הערביים יעשו אותו, על מצות ומרורים יאכלוהו".

י"ח באייר - ל"ג בעומר - יום ההילולא (הסתלקותו) של רבי שמעון בר יוחאי. ביום זה פסקה המגיפה אשר הפילה חללים רבים בקרב תלמידי רבי עקיבא.

א' אייר - ראש חודש. ראש חודש אייר הראשון לאחר צאת ישראל ממצרים, שבת היה, והיו בני ישראל במקום ושמו מרה. שם נעשה להם הנס במים המרים לשתייה, כאשר הורה ה' למשה עץ מר, והשליכו אל המים המרים - ונמתקו. ללמדנו כי לא המר מר ולא המתוק מתוק, אלא הכל דבר ה'. ומי שאמר למתוק שימתיק יאמר למר שימתיק.

כמו כן ביום זה בפעם הראשונה נמנו ישראל על פי מצות ה' "באחד לחדש השני, בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים". ובאחד לחדש אייר החל שלמה לבנות את בית המקדש הראשון, ובו ביום החלו לנצח על העבודה בבית ה' גם במקדש השני.

ב' אייר - יום הולדתו של אדמו"ר מוהר"ש, רבי שמואל נשמתו עדן, הנשיא הרביעי בשושלת חב"ד, נולד

פרקי אבות - כשם שיוצאי מצרים קדשו עצמם בין פסח לעצרת לקראת מתן תורה, כך בכל דור ודור מכינים בני ישראל עצמם לקראת קבלת התורה (בחג השבועות) על ידי התבוננות בענין תיקון המידות ובמוסר ולימוד בשבח התורה ולומדיה.

מדי שבת, לאחר תפילת מנחה, מנהג ישראל לומר פרק אחד מתוך מסכת אבות, ומתחילים בזה בשבת שלאחר חג הפסח. ישנן קהילות הנוהגות במנהג זה עד חג השבועות, ויש הממשיכים בכך לאורך כל שבתות הקיץ, עד לשבת שלפני ראש השנה.

חכמינו ז"ל תיקנו מנהג זה לומר פרקי אבות ('לומר' ולא ללמוד) לכבודו של משה רבנו, אשר הסתלק ביום השבת לפני השקיעה (יש לציין כי במשנה הראשונה בפרקי אבות מוזכר משה רבנו - "משה קיבל תורה מסיני"). על כך אמרו חז"ל "נשיא שמת, כל מדרשות בטלים", כלומר בשעת אבל אין אומרים דברי תורה. אמנם כדי שלא יהיה זה זמן של 'ביטול תורה', תיקנו לומר בשעה זו פרקי אבות, 'לומר' ולא ללמוד.

הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו מבאר כי כנגד התחממות אוויר העולם בחודשי הקיץ והתגברות חמימות נפש הבהמית ותוקף משיכת היצר לעניני העולם הזה, קוראים בתקופה זו בפרקי אבות בעניני תיקון המידות ודרכי המוסר. בזהר הקדוש נאמר כי משה נסתלק מן העולם בשבת בשעת תפילת מנחה, שהיא עת רצון למעלה וצער למטה. לכך ננעלים השערים משעת מנחה ואילך. אלו הם שערי בית מדרשו של משה רבנו, הרועה הנאמן, שכביכול ננעלים בשעת פטירתו. על כך מביא הרב שר שלום גאון בשם התלמוד הירושלמי: רבי יאשיה אומר - כתיב "זכרו תורת משה עבדי" - לעולם צריך לזכור שמשה הוא שקיבל והוא שנתן את התורה, לפיכך אומרים פרקי אבות דוקא בשעת הסתלקותו.

הסיפור השבועי

וידוי ונס

עלול להתפוצץ. נמירובסקי מיהר לחלקו האחורי של הבניין, פתח חלון וקפץ החוצה. למרבה הצער, לא כולם הספיקו להימלט בזמן.

אבל נדמה ששום רגע לא השתווה לאותו לילה גורלי בקיץ תש"ח. האויב, שהפעם הורכב מאלף וחמש מאות חיילים מצרים, החל לתקוף מכיוון בית ג'אלה. מנגד ניצבו שלושים לוחמים יהודים בלבד. בשעה עשר בלילה פתח הצבא המצרי בהסתערות, ממטיר אש תופת על ההר החוצץ בינו ובין שכונת בית וגן היהודית.

על הלוחמים היהודים הוטלה הפקודה לבלום את הסתערות המצרים. יחסי הכוחות לא אִפשרו כלל לחימה הוגנת. אט אט החלו לוחמים להיפגע. המצרים הפגזו את ההר בארטילריה ובפצצות מרגמה, והלוחמים היהודים התבצרו בשוחות והתפללו לנס.

כל הלילה נמשכה ההרעשה המצרית. נמירובסקי, ועמו בשוחה חברו שלמה ברויאר, היו מנותקים משאר חבריהם. הם לא העזו לצאת מן השוחה כדי לבחון את הנעִשה מסביב, שכן האש לא פסקה אפילו לרגע. הם הצטמררו למשמע הצרחות של המצרים הקרבים ובאים. מאות קולות צעקו יחד בחייתיות: "אָטבח אל-יאהוד!".

מאחוריהם נמה את שנתה שכונת בית וגן. חרדה עמוקה מילאה את ליבם של השניים, והם הצטמררו מהמחשבה על הצפוי לקרות אם יצליחו המצרים לכבוש את ההר. "לא חבל להם על הנשק הזה?", חלפה בראשו מחשבה אירונית, בידעו את עליבות הכוחות היהודיים העומדים מולם.

מדי פעם ניסו השניים להשתמש במטול נגד טנקים שברשותם, מסוג 'פיא"ט'. מעט פגזים היו ברשותם. הם השתמשו בהם במשורה, ורק מדי פעם בפעם ירו לעבר המצרים.

הבזקי הפצצות האירו את השמים החשוכים. קולות ירי פילחו את דממת הלילה. בשוחה קטנה, שקוטרה אינו עולה על חצי מטר, התכווצו שני לוחמים, מבני העיר ירושלים, ונשאו תפילה חרישית. באותם רגעים הם היו זקוקים לעזרה מיוחדת משמים.

ימי מלחמת השחרור. אהרון נמירובסקי, תלמיד ישיבה משכונת מאה שערים, גויס להגן על הבית. היישוב היהודי הוקף מכל עבר. רבים מן הלוחמים היו אודים מוצלים מאש, ניצולי שואה, שמעולם לא אחזו בנשק, וכעת, באין ברירה, הוטלו אל המערכה הקשה.

עד מהרה התברר שאהרון צלף מצטיין. הוא ניחן באומץ לב ובתעוזה יוצאים מן הכלל. אמונה גדולה בערה בקרבו. הוא לחם בנחישות, על אף התנאים הקשים שעמדו לרשותו ולרשות חבריו.

בתחילה השתחרר מדי ערב, כדי להשתתף בשיעור תורה, אולם המערכה נעשתה עקובה מדם. לא אחת עמד לפני סכנת נפשות ממשית. הלוחמים נעו מחזית לחזית, נלחמים בחירוף נפש, עד שהתמוטטו מעייפות. הוא השתתף בקרבות רבים, ובהם הקרב על העיר העתיקה שהסתיים בכישלון.

בקרב שהתנהל במוצא, מול כוחות עיראקיים שהגישו מבית איכסא, נאלצו נמירובסקי וחבריו להסתתר בבניין בן שתי קומות, שעמד בפאתי הקסטל. צלפים עיראקים כיתרו את הבית, אך חששו להיכנס לתוכו. אחד הלוחמים היהודים הבחין בחייל עיראקי מניח פצצה בקומה הראשונה של הבניין.

היהודים, שהיו נצורים בבניין, חשו במלכודת. גרם מדרגות אחד היה בחזית הבניין, אולם זה טווח בלי הרף בידי הצלפים. לא הייתה ברירה. בכל רגע היה הבניין

פגז אחד נורה מלוע המטול והתפוצץ בתוך קבוצת חיילים מצרים. האחרים הוסיפו להתקדם. השניים מיהרו לטעון את המטול בפגז שני, וירו גם אותו. פיצוץ שני החריד את ההר.

זעקות הפצועים המצרים נשמעו היטב. השניים הוסיפו למלמל את ה'וידוי', ולפתע – דממה. שני הלוחמים הרימו את ראשיהם מתוך השוחה, ולא האמינו למראה עיניהם: המצרים נסים בבהלה.

התברר שההפגזה הקצרה הפגיעה אותם וגרמה להם לחשוד שהיהודים טמנו להם מארב וכעת יטבחו בהם. הם פתחו במנוסה, והשאירו מאחוריהם את כלי הנשק האיכותיים.

רק למחרת הגיעה תגבורת של מאה ועשרים חיילים, והללו הסתערו לעבר המצרים והביסו אותם. ירושלים ניצלה. בלבם של השניים הייתה תחושה: הקב"ה עצמו ירד להציל את תושבי בית וגן.

האויב התקרב והלך בחסות ההפגזה. בשעה ארבע בבוקר היו המצרים משוכנעים שחיסלו את כוח המגן היהודי. שני הלוחמים היהודים הרגישו היטב עד כמה החיילים המצרים קרובים. כעת השתמשו המסתערים ברימוני יד. כדורי הרובים שלהם חלפו בשריקה סמוך לאוזניהם של נמירובסקי וברויאר. רסיסי הרימונים התפזרו סביב.

במשך שעות לא נשמעה כל תשובה מן הצד הישראלי. לכאורה לא היה שום כוח שביכולתו לעצור את האויב. כעת הבינו השניים שאם לא ייסוגו או ישיבו מלחמה, ייפלו בידי האויב. הם החליטו להשתמש בששת הפגזים האחרונים שברשותם.

השניים לחשו את מילות ה'וידוי'. "נעשה השתדלות", אמר נמירובסקי לברויאר, "עזור לי למתוח את הקפיץ". מולם, בתוך האפלה, יכלו לראות צלליות נעות. המצרים מתקרבים...

(מתוך העלון השבועי שיחת השבוע)

'תכלית הקושי – המתקתו'

בעולם הזה אי אפשר בלי קושי...או קושי בונה או קושי הרסני. למשל, כשם שקשה להיות מעוניין, כך גם קשה להיות משועמם...
ואם כן, כיון שבין כך או כך סובל האדם בעולם הזה, הרי פשוט הוא כי המתקת גזירת הסבל אינה נפעלת אלא בדרך 'הפוך על הפוך' – בחירת האדם מצד עצמו בחיי קושי בונה.

”זאת התורה אדם” (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת תזריע מצורע

תזריע

דיני היולדת (בן או בת)

היולדת בן זכר (בזמן שהמקדש קיים, שעה שנוהגים דיני טהרת קדושה והקרבת קרבנות) טמאה משך שבעה ימים. בסוף היום השביעי תטבול, אך טהרתה תושלם רק בתום ארבעים יום (מיום הלידה), כאשר תביא את קרבן היולדת. היולדת נקבה תטבול מקץ שבועיים ללידתה, ואת קרבנה תביא לאחר שישים וששה ימים נוספים, סך הכול שמונים יום מהלידה. קרבנה: לעולה – כבש בן שנה, ולחטאת – בן יונה או תור. ואם תכבד עליה הבאת הכבש לעולה, תביא תמורתו בן יונה או תור נוסף. את הבנים יש למול ביום השמיני ללידתם.

דיני הצרעת בנגעי אדם

התורה מבארת את דיני האדם הנגוע בצרעת (תופעה שאינה מצויה בימינו). הצרעת, על סוגיה השונים – שאת, ספחת ובהרת, מופיעה במקומות מסויימים בגוף כחברבורות או שינוי בצבע העור או השיער. על החשוד בנגע הצרעת להגיע אל הכהן, שהוא בלבד המוסמך לדון בענין. במקרים מסויימים, כאשר עדיין לא ניתן לאבחן אם מדובר בצרעת או בתופעה חולפת אחרת, יסגיר הכהן את הנגוע לשבוע, ורק אחרי כן (ולעתים לאחר עוד שבוע נוסף), יקבע על פי התפתחות והתפשטות התופעה אם אכן מדובר בטומאת מצורע.

כאשר יש חשד לצרעת, גם אם הכהן פוסק שאין מדובר במצורע, על האדם על כל פנים לטבול לטהרתו. וכשנקבע

בודאות כי הוא מצורע, אזי בשל טומאתו, יפרום הנגוע את בגדיו, יגדל את שערות הראש והשפם, ויצא ממחנה ישראל. כמו כן יהיה עליו להזהיר את האנשים מליקרב אליו עד אשר יתרפא. ולכשיטהר הכהן את נגע הצרעת, יטבול האיש ויכבס את בגדיו.

דיני הצרעת בנגעי הבגד

נגע הצרעת עלול להופיע גם בבגדים. כאשר מופיעים בבגד כתמים ירוקים או אדומים, מסגירו הכהן לשבעה ימים ולאחריהם יבחן אם התרחב בו תהליך התפשטות הנגע. כאשר מתברר כי אכן הבגד נגוע בצרעת, יש לשורפו. באם לא התפשטה הצרעת יצוה הכהן לכבס את הבגד ולהסגירו לשבוע נוסף. ואזי, יפסוק שוב לפי התוצאות: נעלם הכתם – יוטבל הבגד לטהרתו. דהה גוון צבעו – יחתך מקום הצרעת ויתאפשר השימוש בחלק הטהור. נותר הנגע כשהיה – טמא הבגד ויש לשורפו.

מצורע

דיני המצורע וטהרתו

לאחר שנקבע בודאות כי אדם מסויימים הינו מצורע, עליו לצאת אל ’מחוץ למחנה’. וכשיסור ממנו הנגע יצא אליו הכהן, ורק כשיפסוק כי אכן חלף נגע הצרעת, יתחיל תהליך טהרתו.

לטהרת המצורע לוקחים הכהנים שתי ציפורים טהורות, מקל עץ ארז, פיסת צמר צבועה ואגודת צמח האזוב. שוחטים את אחת הציפורים, ואת דמה נותנים לכלי חרס ובו מי מעיין. לאחר שאוגדים את מקל הארז והאזוב

ולהרחיקן אל מחוץ לעיר; במקומן יניחו אבנים חדשות שאותן יטייחו כראוי. אם תשוב התופעה, אזי יוגדר הבית כנגוע בצרעת ממארת ויאלצו להורסו עד ליסוד ולהרחיק את ההריסות אל מחוץ לעיר. כל הנמצא בבית בימי ההסגר, אדם וכלים – טמא, וזקוק לטהרה בטבילה.

אם לאחר ההסגר מתברר כי נרפא הבית מן הצרעת, יטהר אותו הכהן בתהליך זהה לדרך טהרת המצורע כנ"ל.

דיני טומאת הזב ושכבת הזרע

איש שזב ממנו ריר הרי הוא מטמא את מקום מושבו. הנוגע בזב, ברוקו, במקום מושבו וברכבו, עליו לטבול ולהמתין עד הערב לטהרתו. גם הנושא את הזב או בגד או כלי שהיה במגע עימו, עליו לכבס את בגדיו. כלי חרס שנגע בו הזב – יישבר וכלי עץ יישטף. לטהרתו, ימתין הזב שבעה ימים ולאחר מכן יכבס בגדיו, יטבול ויביא קרבנות חטאת ועולה – שני בני יונה או תורים.

איש שפלט שכבת זרע, עליו לטבול ולהמתין עד הערב לטהרתו. בגד שישב עליו – יש לכבסו ובערב יטהר. היתה אשתו במגע עימו באותה שעה, עליהם לטבול ולהמתין עד הערב לטהרתם.

דיני טומאת נידה וזבה

כאשר זב דם מאשה, הרי היא נידה משך שבעה ימים. הנוגע בה, במקום מושבה או במשכבה, עליו לטבול ולהמתין לטהרתו עד הערב. השוכב עם אשה נידה – טמא שבעת ימים. אשה שדם זב ממנה שלא בשעת נידתה, הרי היא טמאה כנידה. לטהרתה, תיספור שבעה ימים נקיים ולמחרת תביא קרבנות חטאת ועולה – שני בני יונה או תורים.

בפיסת הצמר, טובלים אותם וכן את הציפור החיה בכלי החרס שבו דם הציפור השחווטה. מתיזים באצבע על המצורע שבע פעמים מתערובת הדם והמים, ואת הציפור החיה משלחים לחופשי.

לאחר טקס זה, טובל המצורע, מכבס את בגדיו ומגלח את כל שיער ראשו וגופו. אזי מורשה הוא להכנס למחנה ישראל וממתין שם עוד שבעה ימים. למחרת ימי ההמתנה, ביום השמיני, שוב יתגלח, יכבס את בגדיו, יטבול ויביא את קרבנו – שני כבשים זכרים, כבשה אחת בת שנה, מנחת סולת (שלושה עשרונים) בלולה בשמן ולוג שמן נוסף. לאחר הקרבת הקרבנות השונים, כל קרבן על פי מתכונתו, נותנים מדם אחד הכבשים על תנוך אוזנו הימנית של המצורע וכן על בהוני ידו ורגלו הימניים. כמו כן נותן הכהן מלוג השמן הנוסף לכף ידו השמאלית ומזה ממנה לפני ארון העדות שבע פעמים. משארית השמן שבכפו, נותן הוא שוב על תנוך אוזנו של המיטהר וכן על בהוני ידו ורגלו הימניים. לאחר מכן שופך הוא את יתרת השמן על ראשו של המצורע. לאחר כל אלה מעלה הכהן לבסוף על המזבח את קרבנות המצורע.

מצורע שאין ידו משגת כל אלו, יכול להביא (במקום אחד הכבשים והכבשה) שני בני יונה או תורים, וכן עשרון אחד סולת במקום שלושה עשרונים.

דיני צרעת הבתים וטהרתם

כאשר מופיע נגע הצרעת בבית מגורים במין מראה ירוק או אדום, יש לקרוא לכהן ועל פי החלטתו יוסגר הבית לשבעה ימים. אם לאחר ימי ההסגר נראה כי התופעה מתפשטת, יצוה הכהן להוציא את האבנים הנגועות

מחלוקת בעולמות העליונים

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

תחושת המציאות

מצד האור האלוקי שמצטמצם לפי ערך הבריאה יש מקום לתחושת ישות עצמית, שהיא שורש הטומאה. הואיל ואור זה מוגבל לגדרי הבריאה, יש לבריאה תפיסת מקום אצלו ואי אפשר לדבר על התבטלות מוחלטת. לכן נגזרת ממנו עמדה מחמירה יותר בשאלת ספק טומאה. לעומת זאת, מצד דרגת 'הקדוש ברוך הוא', המייצגת את האור האלוקי שלמעלה מהבריאה, אין לבריאה שום תפיסת מקום וכל העולמות נחשבים לגביה כאין ואפס ('ביטול במציאות'). אור אלוקי זה אינו מניח מקום לתחושת ישות ומציאות, שכן הוא מקרין את העובדה שהאלוקות היא המציאות האחת והיחידה. מנקודת מבט זו אין חוששים לטומאה אלא כשיודעים בוודאות שהאדם נטמא.

ההכרעה כאן למטה

ההכרעה באה דוקא על ידי יהודי שחי כאן למטה, בעולם הזה הגשמי. עניינה של הכרעה (אמיתית) אינה קבלת אחת הדעות, אלא זו נקודת מבט עליונה משתי הדעות והיא מחברת ביניהן (כשם שמידת הרחמים, המידה השלישית, משלימה בין מידת החסד למידת הדין). לנקודת מבט עליונה זו אפשר להגיע דוקא כאן למטה, משום שכאן ניתנה התורה וכאן טמונה תכלית בריאת כל העולמות.

לכן רבה בר נחמני אמר "טהור טהור" (פעמיים), כי הטהרה שבאה מהדרגה האלוקית שהאירה בו, היא למעלה אף מדרגת 'הקדוש ברוך הוא' ('טהור' פעם אחת), ודעה זו היא שהכריעה.

"אדם כי יהיה בעור בשרו" (ויקרא יג,ב)

פרשתנו עוסקת בנגעי הצרעת ודיניהם, וקובעת את סימני הנגעים הטהורים והטמאים. בגמרא מופיעה מחלוקת מעניינת בין...הקב"ה ל'מתיבתא דרקיעא'. המחלוקת עוסקת במקרה שהאדם לא הבחין בסדר התפתחותו של הנגע ואיננו יודע איזה שלב הופיע קודם, דבר שיש לו משמעות רבה בשאלה אם הנגע טהור או טמא. על מצב כזה של ספק אומר הקב"ה: "טהור", ואילו ה'מתיבתא דרקיעא' אומרת: "טמא".

מוסיפה הגמרא, שכדי להכריע במחלוקת החליטו לשאול כאן בארץ את מי שנחשב המומחה הגדול ביותר בדיני נגעים, שכונה "יחיד בנגעים" – רבה בר נחמני. אמר רבה: "טהור טהור".

מחלוקת נגד הקב"ה?!

סיפור זה מעורר תמיהה: איך ייתכן שב'מתיבתא דרקיעא' יחלקו על הקב"ה? מחלוקת כאן בארץ נובעות מהעובדה ש"אין דעותיהם שוות", אבל כאשר הקב"ה מגלה את דעתו, אין ייתכן לחלוק עליו? וגם מה הסיבה שדוקא רבה בר נחמני הוא המכריע ביניהם?

מבואר בתורת החסידות שאין לראות זאת כ'מחלוקת' כפשוטה. אלה נקודות מבט שונות הנובעות מדרגות אלוקיות שונות. המושג 'הקדוש ברוך הוא' מתאר את האור האלוקי שלמעלה מהעולמות שנבראו (ולכן הוא נקרא 'קדוש', במשמעות של הבדלה מהבריאה). 'מתיבתא דרקיעא' הוא האור האלוקי שמצטמצם ומתלבש בתוך הבריאה. מכאן נובעות גישות נבדלות לעניין הטומאה.

(מתוך גליון "שיחת השבוע",
על פי 'ליקוטי שיחות' כרך י"ב)

מדוע נקרא המשיח "מצורע"?

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

להיווצר ממנה עניין של רע, עד כדי טומאת צרעת.

תגבורת הקדושה

מידת הדין, בשורשה, אין ענינה להעניש או למנוע שפע, אלא אדרבה, היא נקראת 'גבורה', מלשון תגבורת ההשפעה – אלא שכאשר המקבל התחתון אינו כלי לשפע גדול כל כך, משתלשל מזה עניין של דין וצמצום. זה גם עניינו של נגע הצרעת: בשורשו הרוחני הראשון, עניינו הוא תגבורת הקדושה. מזה משתלשלים אחר כך 'דינים קשים', כפי שהם עדיין בעולם הקדושה. ומ'דינים קשים' אלה משתלשלים אחר כך הנגעים הטמאים.

בלי מניעות

לכן המשיח ובית המקדש נקראים 'מצורע' או 'צרוע', כדי לבטא את עוצמת הקדושה שמתגלית על ידם, קדושה שהיא בהתגברות יתרה, התגלות אלוקית שהיא למעלה מכל מידה והגבלה. קדושה עליונה זו תתגלה על ידי משיח צדקנו ותשכון בבית המקדש השלישי, שכן בזמן הגאולה לא יהיו כל מניעות, והקדושה העליונה תתגלה למטה כפי שהיא בשורשה הרוחני העליון.

דבר זה נעשה על ידי שהמשיח "חוליינו הוא נשא" – שבכך הוא מזכך את אחרון היהודים בתקופת 'עקבתא דמשיחא', עד שהכול נעשים כלים ראויים להתגלות 'האורות העליונים' של הגאולה האמיתית והשלמה שתבוא תיכף ומיד ממש.

(מתוך הספר "שלחן שבת",

על פי 'ליקוטי שיחות' כרך ל"ז)

"זאת תהיה תורת המצורע" (ויקרא י"ד, ב')

פרשתנו עוסקת בדיני המצורע. בפשטות, המצורע הוא אדם חולה ונגוע, המנודה מכל המחנות. והנה, למרבה הפלא, כשהגמרא שואלת (על המשיח) "מה שמו?", היא משיבה: "חיוורא", מצורע.

הנימוק שהגמרא נותנת לכך הוא, שעל המשיח נאמר "חוליינו הוא נשא ומכאובינו סבלם". אולם גם אם המשיח סובל חולי ומכאוב, מה ההכרח לכנותו 'מצורע' דוקא?

גם בית המקדש מכונה 'צרוע'. על הפסוק "והצרוע אשר בו הנגע" אומר המדרש: "והצרוע – זה בית המקדש". המדרש אינו אומר "זה בית המקדש שחרב", אלא בית המקדש בכלל. מכאן שהתואר 'צרוע' מבטא בדרך כלשהי את עניינו של בית המקדש.

דין קשה

הסבר הדבר קשור במהותם הפנימית של נגעי הצרעת. ידוע שהצרעת אינה מחלה טבעית, אלא עונש מיוחד מלמעלה (על לשון הרע). נגע הצרעת הוא אפוא התגלות של כוח הדין העליון, שמוצא את ביטויו כאן למטה בדמות נגע.

לכן הנגע כשהוא לעצמו אינו טמא. הנגע צריך להיות מובא אל הכהן, וקביעתו שזה נגע צרעת היא המחילה את הטומאה על הצרוע. אם הכהן קובע כי זה נגע טהור, אין כאן שום עניין שלילי של טומאה אלא התגלות של 'הדין הקשה' שבקדושה, שהיא דרגה עילאית של קדושה. כאשר הכהן קובע כי זה נגע טמא, משמעות הדבר, שבהשתלשלותה של דרגה עילאית זו למטה, יכול

חסידות על הפרשה תזריע

האשה, "כי מאיש לוקחה זאת" (בראשית ב).
"כי תזריע" – הזריעה אינה אפשרית אלא בארץ.
לומר לך: למרות התשוקה האמורה, אין אדם רשאי
'לברוח' מן העולם, אלא עליו לעבוד עם העולם ובתוכו
כדי לבררו ולהעלותו.

(לקוטי שיחות, כרך א, עמ' 237)

"זורע צדקות מצמיח ישועות..." אשה כי תזריע וילדה זכר (יב,ב)

מפרש ה'אור החיים':

"אשה" – זו כנסת ישראל שנמשלה לאשה.

"תזריע" – היינו קיום המצוות, כדכתיב (הושע י) "זרעו
לכם לצדקה".

"זכר" – רומז לגאולה העתידה, שתהיה גאולה נצחית
– בחינת "זכר".

"אשה כי תזריע וילדה זכר" – על ידי מעשינו
ועבודתינו בזמן הגלות, נזכה לגאולה אמיתית, גאולה
שאינן לאחריה גלות.

על כך מוסיף אדמו"ר הצמח צדק ומבאר, מדוע
נמשלו המצוות לזריעה:

(א) על ידי זריעת גרעין בארץ צומחת כמות גדולה של
תבואה, וכך גם על ידי קיום מצוה 'צומח' גילוי אלוקות
בעולמות העליונים.

(ב) הגרעין אינו צומח אלא במקום הראוי לזריעה
(ולא במדבר, לדוגמה), וכך 'זריעת' המצוות אינה
אפשרית אלא בישראל; דוקא מעשה המצוות של
ישראל פועל 'צמיחת' האור והגילוי למעלה.

(אור־התורה ויקרא, עמ' תצז)

העבודה בזמן הגלות – 'זריעה' והכנה לגאולה פרשת תזריע

מהו הקשר בין שם פרשתנו, שתוכנו הולדת חיים
חדשים, לבין הנושא המרכזי של הפרשה – נגעים,
שתוכנם היפך החיים, כמאמר רז"ל (נדרים סד) "מצורע
חשוב כמת"?

(א) על הנגעים נאמר שהם "אות ופלא בישראל כדי
להזהירן מלשון הרע", וכן הסגרת והחלטת המצורע
נועדו להבטיח "שלא יתעסק בשיחת הרשעים שהוא
הליצנות ולשון הרע" (רמב"ם סוף הלכות טומאת צרעת).
הרי שגם עצם הופעת הנגע וגם דרך הטיפול בו, לא
באו אלא כדי לתקן את המצורע ולהביא לידי כך שאדם
זה, שכעת חשוב 'כמת', יתחיל חיים חדשים ונעלים
יותר – "תזריע".

(ב) "תזריע" רומז לעבודה בזמן הגלות, שהיא בבחינת
'זריעה' והכנה ל'צמיחת' הגאולה. כידוע שהגילויים
דלעתיד תלויים במעשינו ועבודתינו בזמן הגלות והם
'פירות' זריעתנו עכשיו.

העבודה שפרשתנו, שעוסקת בדיני נגעים (הרומזים
לגלות) נקראת תזריע, מלמדת, שהעבודה האמורה
צריכה להיות חדורה ב'תזריע' – כבר בעת העבודה צריך
להרגיש שבפעולה זו 'זורעים' את הגאולה העתידה ואת
הגילויים הנפלאים של ימות המשיח.

(לקוטי שיחות, כרך כב עמ' 70)

"לא לתוהו בראה - לשבת יצרה" אשה כי תזריע (יב,ב)

"אשה" – רומז לתשוקתה של הנשמה לחזור לשורשה
האלוקי. שכן השם 'אשה' הוא על שם מקורה של

חסידות על הפרשה מצורע

בעולם'.

וגילוי ה'מטמוניות' כמדרשו - הם האוצרות הרוחניים שבנפש היהודית, מביא ל'מטמוניות' כפשוטו - שפע רב של כסף וזהב גשמיים.

(לקוטי שיחות כרך כב, עמ' 197)

כדי להיות "לרצון לפני ה'" על האדם להיות "כל ימיו בתשובה"

והבגד או השתי... אשר תכבס וסר מהם

הנגע וכובס שנית וטהר (יג, נח)

וסר מהם הנגע: אם כשכיבסוהו בתחילה על פי כהן

סר ממנו הנגע לגמרי. וכובס שנית: לשון טבילה

(רש"י)

ביאור ענין "וכובס שנית" בעבודת האדם:

"כשכיבסוהו בתחילה" - כשאדם שב בתשובה על

חטא שחטא,

"סר ממנו הנגע לגמרי" - נמחל לו לגמרי מה שעבר

על מצות המלך" (אגרת התשובה פ"ב),

"וכובס שנית" - "אמנם שיהיה לרצון לפני ה'...

(להיות רצוי וחביב לפניו יתברך כלפני החטא) היה

צריך להביא קרבן... ועכשיו... התענית הוא במקום

קרבן".

"לשון טבילה" - כדי להיות "לרצון לפני ה'" על

האדם להיות "כל ימיו בתשובה", על ידי 'טבילה' ב'מי

הדעת הטהור' של התורה. וכמבואר באגרת התשובה

(פ"ט) ש"כל ימיו בתשובה" היינו 'תשובה עילאה',

הנעשית על ידי העסק והשקידה בתורה.

(לקוטי שיחות כרך ז עמ' 99)

לקרב כל יהודי באשר הוא

והובא אל הכהן: ויצא הכהן אל מחוץ למחנה (יד, ב-ג)

"והובא אל הכהן" - בסופו של דבר כל יהודי יחזור

אל הקב"ה, שנקרא כהן, כמאמר רז"ל (ויק"ר פט"ו)

"אמר הקב"ה אנא כהנא". והדרך להביא לכך היא...

"ויצא הכהן אל מחוץ למחנה" - יש לצאת בשליחותו

של הקב"ה לכל יהודי באשר הוא, יהא מעמדו ומצבו

אשר יהא, ולקרבו אל אביו שבשמים.

(משיחת ש"פ תזריע תשל"ו)

מטרת הגלות - לגלות ה'מטמוניות' שבאדם

ונתץ את הבית... והוציא אל מחוץ לעיר

(יד, מה)

ונתץ את הבית: וביתא דנא סתריה (חורבן בית המקדש). והוציא אל מחוץ לעיר: ועמא הגליה לבבל (מדרש רבה)

רש"י פירש לעיל (פסוק לד) שנגעי בתים הביאו לידי

גילוי מטמוניות של זהב. כלומר, כשקורה דבר מצער,

אירוע שגורם ל'ניתוץ הבית' (גזלת מנוחת הנפש), אין

ספק שהדבר לא בא אלא כדי להוסיף טובה וברכה,

לגלות את הטוב הטמון אצל האדם.

והוא הדין לחורבן הבית וגלות עמנו: מטרת הגלות

היא לגלות את ה'מטמוניות' שבאדם, האוצרות

הרוחניים הנפלאים שנתן בורא כל הנשמות יתברך

בתוך כל נפש יהודית, וכן לגלות את ה'מטמוניות'

שמסביבו - הניצוצות הקדושים הטמונים ב'חלקו

למעלה ממיליון צפיות ביוטיוב
בקרו אותנו באתר ובפייסבוק:
שיעורים מצולמים וניגונים ושידורים חיים

www.tanyaor.com

ספר התנ"ך

עזרה ראשונה לנפשו

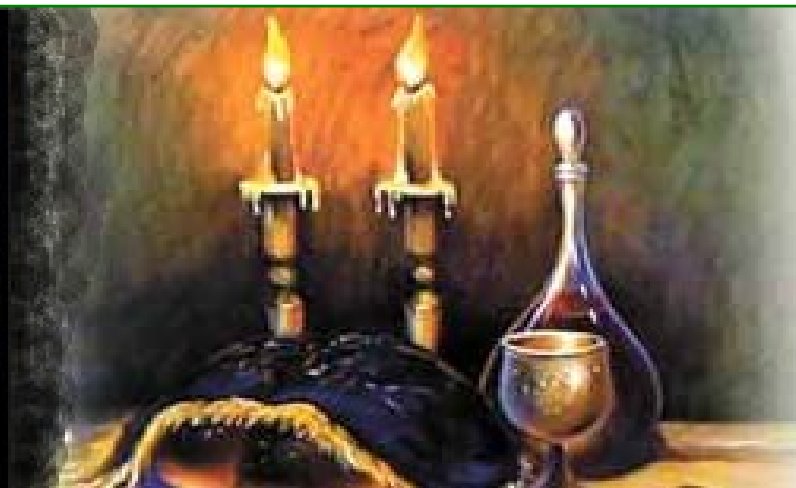
שבת שלום!!!

כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
ליקוט, רעיונות ועימוד: חי דמארי
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון קי"ז)
19:54	18:39	י-ם
19:56	18:54	ת"א
19:57	18:46	חיפה
19:55	18:45	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון